

Дані замітки я пишу під впливом прочитаної в січні ц. р. серії матеріалів, присвячених 50-літтю Бугринської ШШ. Справа в тому, що саме в цій школі в уже далекому 1949 році розпочалась моя педагогічна діяльність. Саме сюди я була направлена на роботу після закінчення інституту.

НИКОЛИ не забуду, як добиралася в Бугрин з Гощі. Їхали ми тоді на підводі разом з учителем Дионом, котрий до цього встиг уже попрацювати в Гоцанському райвно. Слово за слово — і ось уже я децю знаю про місце роботи, колектив, село, його мешканців. Одночас-

Григорій Антонович (у публікації «Рік за роком» його помилково названо Іваном), маючи хороші організаторські здібності, намагався замаскувати певний брак знань, методичне не вчування. Та попри це і вчителі, й учні його дуже любили. Потім, правда, ми довідалися про те, що ву-

щика», п'єси тогочасних радянських літераторів. Діяства завжди відбувались на сцені сільського клубу при переповненому залі, а також у навколишніх селах, куди ми виїжджали з гастролями, зокрема, у Новоставцях.

На третьому році мого вчителювання у Бугрині педколектив омолодився прибулими з інститутів фахівцями. Передусім маю на увазі вже згаданого філолога В.М.Невірковець, математиків В.Зозулю і М.С.Драй, фізика і водночас нашого енергійного комсорга А.М.Макаревича. Ці вчителі принесли до школи щось своє, нове, по-особливому зуміли зацікавити дітей настільки, що ті заговорили про їх предмети у захопленому тоні.

З теплотою згадую повсякчас свою подругу Валю Невірковець. З нею ми ділили навпіль житло, радости і незгоди. Її ж по-особливому — інакше і не можна було, бо така вже це людина — духовна, промениста і водночас дуже вродлива, — представив учням директор Тарасенко: «Це, діти, наша русалка. Бачите, як вона на неї схожа...»

Серед сільських учнів, до слова, було дуже багато здібних, таких, що любили і бажали вчитися. Мені з тієї далекої пори не стираються з пам'яті допитливі волошкові очі Ніни Свєрґи, яка, наче губка, з недитячою жадібністю всотувала знання, а на закріпленні пройденого матеріалу розповідала класові все те, чому перед тим навчила вчителька. Щодо дев'ятикласника Данилюка, то він, пам'ятаю, якось запитав мене, викладача російської мови й літератури: «Тетяно Іванівно, чому Гоголь не український письменник? Пише-то він про Україну. Та й народився там...»

Але це вже потім все стало на свої місця. Перші ж тижні по прибутті у школу я, двадцятилітня, дуже соромилась моїх учнів, молодших за мене всього лиш на два роки, ніяковіла, червоніла. Те ж саме можна було сказати тоді і про них, дітей...

У Бугринській школі я провчителювала чотири роки, до 1953-го. Але на ці незабутні літа припала моя молодість, становлення як педагога, перші здобутки і такі ж невдачі. Тому, прочитавши у райгазеті добірку до шкільного ювілею, просто не могла не взятися за ручку. От тільки приїхати на святкування, на жаль, не вдалося...

Тетяна МІНЧЕНКО,
жителька Гощі,
пенсіонерка.

Публікація і резонанс

Там мої молоді літа...

но отримала і перші настанови, що відтак дуже знадобилися. Коли ж зайшли до школи, той же Дион представив мене вчителю.

На зазначену пору у Бугринській семирічці директорував Г.А.Тарасенко — веселючак, яких мало, жартівник, мастак розповідати анекдоти, котрі видобував зі своєї пам'яті зі спритністю чарівника, майже блискавично. Словом, душа колективу.

Ще й нині, півстоліття по тому, не стерся його образ: висока, гнучка статура, сірі очі, кудряві кучері, які повсякчас руйювали вітер, швидка хода. А все тому, що побатьківському став мене опікати та виявився земляком, оскільки, як і я, був родом з Кіровоградщини.

Пам'ятаю, я тоді дуже не любила пиво. У студентські роки якимось скуштувала раз — і все, більше не могла: гідота. Довідавшись про це, Тарасенко вирішив виправити помилку. Ми тоді ще й об заклад побилися. Я кажу: ні, не навчите мене, а він: «Навчу».

Діло було влітку, в один із спекотних днів. У буфет при сільському клубі завезли якраз сушених бичків. Жовті, якісь аж бурштинові до прозорості, вони так і просилися до рота. Тож ласували ми ними досхо-чу. А опісля зазвичай захотілося пити. «Ні, ситра немає, — відповів на моє запитання попереджений директором буфетник, — зате пиво свіже». Жага, як і голод, не тітка. Тому зробила кілька ковтків. Сподобалось, а отже, довелось визнати програш у парі.

Пізніше я збагнула, що своєю веселістю 38-літній

зівський диплом Тарасенка «слід вважати недійсним», як писалося в газеті.

Різко контрастував з директором викладач іноземної мови Євген Прохорович. Людина глибоких знань і високої ерудиції, він учителював ще польської доби, а тому був просякнутий певною долею педантизму. Та мені чомусь здавалося, що саме такі риси і повинні мати справжній інтелігент у класичному розумінні цього слова. Тим більше, що з Прохоровича з його тонкою душею естета, сором'язливістю у п'ятдесят літ та звичками старого холостяка мимоволі хотілося брати приклад, а образ вчителя — високий зріст, худина та окуляри в роговій оправі — навіював щось старорежимне, університетсько-професорське. Щодо учнів, то й вони поважали, а отже, й любили свого «поляка».

Добрий спомин у серці лишився і від уродженки Бугрина, вчительки молодших класів Г.С.Огородник, у яку я була просто закохана. Не красуня, навіть трошки сутула, ця жінка у роботі горіла, цілковито преобразалася, світилася зсередини якимось дивовижним світлом, осяваючи ним оточуючих. Маючи гарний музичний слух, Ганна Семенівна керувала учнівським хором і виконувала ролі у самодіяльному сільському театрі.

Крім неї, там грали я, В.М.Невірковець, інші вчителі. Ще й нині пам'ятаю, з яким завзяттям ставили «Одруження» М.В.Гоголя, «Дай серцю волю, заведе в неволю» І.К.Карпенка-Карого, «Шельменка-ден-